

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Eğitim Öğretim Dairesi Başkanlığı

Konu :Çift Diploma Protokol Örneği

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi yazımız ekinde gönderilmiş olan Çift Diploma Programlarına (Ortak Programlara) İlişkin Protokollerin Hazırlanmasında Dikkate Alınacak Uygulama İlkeleri dikkate alınarak hazırlanan Uluslararası Ortak Eğitim ve Öğretim Programı Tesisine İlişkin Örnek Protokol, 10.02.2016 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulu toplantısında uygun görülmüş olup yükseköğretim kurumları tarafından hazırlanacak çift diploma (ortak program) programlarına ilişkin protokollerin, ekte gönderilen örnek protokol de dikkate alınarak düzenlenmesi hususunda bilgilerimizi ve gereğini rica ederim.

e-imzalıdır
Süleyman Necati AKÇEŞME
Başkan a.
Genel Sekreter

Ek : Örnek Protokol (9 sayfa)

BÖLÜM 1 GENEL HÜKÜMLER

MADDE 1 – Amaç

- (1) İşbu Protokolün amacı, Üniversitesi (bundan sonra 'A Üniversitesi' olarak anılacaktır), Türkiye ile Üniversitesi (bundan sonra 'B Üniversitesi' olarak anılacaktır), Ülke Adı (birlikte "Taraflar" olarak anılacaktır) arasında "....." alanında ve* düzeyinde uluslararası ortak eğitim ve öğretim programı tesisine ilişkin esas ve usulleri belirlemektir.

MADDE 2 – Kapsam

- (1) İşbu Protokol, A Üniversitesi ile B Üniversitesi arasında "....." alanında uluslararası ortak* programına öğrenci girişi, müfredat, sınav ve değerlendirme, devam, izin, azami süreler, mezuniyet şartları, akademik başarısızlık, verilecek diplomalar, eğitim ücretleri ve programla ilgili diğer konulara ilişkin hükümleri kapsar.

MADDE 3- Dayanak

- (1) İşbu Protokol, 6.11.1987 tarihli ve 17506 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2547 sayılı "Yükseköğretim Kanunu", 28.12.2006 tarihli ve 26390 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Yükseköğretim Kurumlarının Yurtdışındaki Kapsama Dahil Yükseköğretim Kurumlarıyla Ortak Eğitim ve Öğretim Programları Tesisi Hakkındaki Yönetmelik"¹ hükümleri, A Üniversitesinin "....." Yönetmeliği, B Üniversitesinin ilgili düzenlemeleri ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

MADDE 4 – Tanımlar

- (1) Bu Protokolde geçen;
".....":

ifade eder.

(Açıklama: Ortak programın adı, yükseköğretim kurumlarının adları, YÖK, ÖSYM ve ilgili kurumlar, başvuruda istenecek sınav türleri - YGS, LYS, YDS, TOEFL vb.- ve protokolün tarafları arasında tanımlanmasında fayda görülen diğer ilgili terimlerin tanımları bu kısımda yer alacaktır.)

¹ Lisansüstü programlar için Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği de bu kısımda belirtilecektir.

* ön lisans, lisans, tezsiz yüksek lisans, tezli yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlilik programlarından biri yazılacaktır.

MADDE 5 – Yükseköğretim Kurulu onayı

- (1) İşbu Protokol ile açılması öngörülen “.....” alanındaki uluslararası ortak* programı, Yükseköğretim Kurulunun onayı alındıktan sonra başlatılacaktır.
- (2) Protokol metninde yapılacak her türlü değişiklik için Yükseköğretim Kurulunun onayı alınacaktır.

**BÖLÜM 2
PROGRAMA GİRİŞ**

MADDE 6 – Öğrenci sayısının belirlenmesi

- (1) Ortak programa kabul edilecek öğrencilerin azami sayısı A ve B Üniversiteleri tarafından ortaklaşa belirlenerek, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının onayına sunulacaktır.

MADDE 7–Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı öğrencilerin kabulü

- (1) Orta öğrenimini Türkiye’de tamamlamış olan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı öğrenciler “.....” ortak lisans programına YGS ve LYS sonuçlarına göre ÖSYM tarafından yerleştirilecektir.
- (2) *Programın özelliğine göre aranacak puan türü ve puanı belirtilecektir.*
- (3) *B Üniversitesi tarafından ortak program için aranacak koşullar da burada belirtilecektir.*
- (4) *Lisansüstü programlar için Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği hükümlerine göre hazırlanacak düzenlemeler burada belirtilecektir.*

MADDE 8 – Yabancı uyruklu öğrencilerin kabulü

- (1) Programa kabul edilecek yabancı uyruklu öğrencilerin, A Üniversitesinin tarihli ve sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “.....” Yönetmeliği hükümleri uyarınca aranan şartları sağlamaları gerekmektedir.
- (2) *A Üniversitesi tarafından istenen sınav türleri, puanları, lise mezuniyet notu gibi başvuru koşulları da burada belirtilecektir.*
- (3) *B Üniversitesi tarafından ortak program için aranacak koşullar da burada belirtilecektir.*
- (4) *Lisansüstü programlar için Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği hükümlerine göre hazırlanacak düzenlemeler burada belirtilecektir.*

* ön lisans, lisans, tezsiz yüksek lisans, tezli yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlilik programlarından biri yazılacaktır.

BÖLÜM 3 PROGRAM ÜCRETİ

MADDE 9 – Eğitim ve öğretim ücreti

- (1) Ortak program öğrencisi, Türkiye'deki öğrenim süresi kapsamında A Üniversitesine Üniversitenin ilgili akademik yıl için ilan ettiği ücreti ödemekle yükümlüdür.²
- (2) A Üniversitesi tarafından belirlenen eğitim ücreti şu hizmetleri kapsamaktadır;
.....
- (3) Öğrencinin (Ülke adı) 'deki öğrenim süresi kapsamında B Üniversitesine gerçekleştireceği ödeme B Üniversitesinin ilgili organları tarafından belirlenerek ilan edilecektir. (Miktar belirlenmiş ise bu protokolda belirtilecektir.)
- (4) Ortak programın ücretinde giriş yılından sonra herhangi bir artış yapılması öngörülüyorsa, yıllık artış oranları A ve B Üniversiteleri tarafından ortaklaşa belirlenerek duyurulacaktır.

MADDE 10–Öğrenim ücretini ödeme usulü

- (1) Ortak programın yıllık öğrenim ücreti öğrenci tarafından iki eşit taksit halinde ödenecektir.
- (2) İlk taksit, akademik yılın başında kayıt veya kayıt yenileme sırasında; ikinci taksit ise ikinci yarıyılın başında kayıt yenilenirken ödenecektir.

MADDE 11 – Burslar

- (1) Ortak program öğrencilerine, her yıl “ÖSYS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu” ile duyurulan kriter çerçevesinde ve toplam sayının %30'unu geçmemek kaydıyla belirlenen kontenjanlar doğrultusunda, öğrencilerin YGS ve LYS başarıları dikkate alınarak öğrenim ücretinin tamamından veya bir kısmından muaf tutulmaları şeklinde karşılıksız burslar verilebilir.
- (2) Öğrencilere verilen burslar, öğrencilik statüsünün devam etmesi koşuluyla lisans programının ve hazırlık okulunun normal süresini kapsar.
- (3) Bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen öğrencilerin dışında, toplam sayının %30'unu geçmemek şartıyla, devam ettikleri ortak programda diğer öğrencilerden daha başarılı olanlara yönelik öğrenim ücretinin tamamından veya bir kısmından muaf tutulmaları şeklinde bir burs programı da uygulanabilir.³

² Burada belirlenecek öğrenim ücreti, Yükseköğretim Kurumlarının Yurtdışındaki Kapsama Dahil Yükseköğretim Kurumlarıyla Ortak Eğitim ve Öğretim Programları Tesisi Hakkındaki Yönetmeliğin 8. maddesine göre belirlenecektir.

³ Lisansüstü programlara ilişkin protokollerde burslarla ilgili düzenlemeler bu maddede yer alacaktır.

BÖLÜM 4 PROGRAMIN İÇERİĞİ

MADDE 12 – Eğitimin süresi

- (1) “.....” ortak lisans programının süresi 4 akademik yıl olacaktır. 4 akademik yıllık programın azami süresi ise 7 akademik yılı geçmeyecektir. ⁴
- (2) Ortak programın veyılları A Üniversitesinde; ve yılları ise B Üniversitesinde yürütülecektir. ⁵ (Geçirilecek dönemler A ve B Üniversiteleri tarafından belirlenecektir.)

MADDE 13–Eğitimin dili

- (1) Ortak programın eğitim dili'dir. Programa dahil olacak tüm öğrencilerin (Türk ve yabancı uyruklu) A ve B Üniversiteleri tarafından kabul edilen uluslararası sınavlardan birinden yeterli puanı almış olmaları veya A ve B Üniversiteleri Dil Hazırlık Okulu tarafından düzenlenen (buraya yabancı dil yazılacaktır) yeterlilik sınavına girmeleri gerekmektedir.
- (2) Kabul edilen uluslararası sınavlar ve alınması gereken asgari puanlar şöyledir: (Üniversiteler tarafından belirlenen sınav ve puanlar belirtilecektir.)
- (3) A Üniversitesi Dil Hazırlık Okulu tarafından düzenlenen yeterlilik sınavına giren öğrencilerin en az puan almaları gerekmektedir.
- (4) B Üniversitesi Dil Hazırlık Okulu tarafından düzenlenen yeterlilik sınavına giren öğrencilerin en az puan almaları veya ortak programın dil yeterliliğini gösteren belgelerin sunulması gerekmektedir. Dil şartını yerine getiremeyen tüm öğrenciler, A Üniversitesi (veya B Üniversitesi veya döneme bağlı olarak her iki üniversite) tarafından düzenlenen yoğun dil eğitimine alınacaklardır. Yoğun dil eğitiminin azami süresi iki yıldır.
- (5) İki yılın sonunda dil koşulunu sağlayamayan lisans programı öğrencisi, talep etmesi halinde, ÖSYM tarafından, A Üniversitesinde ya da başka bir üniversitede öğretim dili Türkçe olan bir programa, taban puanı ve ilgili yılda alınmış olan ÖSYS puanı dikkate alınarak yerleştirilebilir.

MADDE 14–Akademik Başarısızlık

- (1) Akademik başarısızlık nedeniyle bir üniversiteden ilişiği kesilen öğrencinin diğer üniversiteden de ilişiği kesilir.
- (2) B Üniversitesinden akademik başarısızlık nedeniyle ilişiği kesilen lisans öğrencisi, A Üniversitesindeki başarı notu esas alınarak, 24.04.2010 tarihli ve 27561 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Yükseköğretim Kurumlarında Önlisans Ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal İle Kurumlar Arası Kredi Transferi

⁴ Lisansüstü programlara ilişkin protokollerde azami sürelerde Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğindeki hükümler dikkate alınarak düzenleme yapılacaktır.

⁵ Ortak programların eğitim sürelerinin yarısının Türkiye’deki üniversitede, diğer yarısının yurtdışındaki üniversitede geçirilecek şekilde düzenlenecektir.

Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmelik” hükümlerine göre Türkiye’de başka bir yükseköğretim kurumundaki eşdeğer bir programa yatay geçiş yapılabilir.⁶

- (3) Bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen yatay geçiş, ancak başarısız olunan yarıyılı takip eden yarıyılıda yapılabilir.⁷
- (4) Başarısızlık dışında bir nedenle iki üniversiteden birinden ilişkisi kesilen öğrencinin diğer üniversiteden de ilişkisi kesilir.
- (5) *Lisansüstü programlarda, yurtdışındaki üniversiteden ilişkisinin kesilmesi durumuna ilişkin olarak yürürlükteki ilgili mevzuat hükümlerine göre bu maddede içerisinde düzenleme yapılabilecektir.*

MADDE 15–Diploma

- (1) Her iki kurumun akademik gereklerini karşılayan öğrencilere, alanında biri A Üniversitesi’den, diğeri B Üniversitesi’den olmak üzere iki adet ayrı (veya ortaklaşa düzenlenecek tek bir)* diploması verilecektir.
- (2) Verilecek diplomanın/diplomaların üzerinde ortak programa ilişkin olduğu mutlaka belirtilecektir.
- (3) Öğrenciler, çift veya ortak diplomaya yönelik uluslararası ortak programın her iki kurumdaki akademik gereklerini başarıyla yerine getirmeden diplomalardan herhangi birini almaya hak kazanamazlar.
- (4) Diploma/diplomalarda yer alacak ibareler şunlardır: (Buraya taraflarca belirlenen hususlar yazılacaktır)
- (5) Diploma örneği/örnekleri EK 1’de sunulmaktadır.

BÖLÜM 5 PROGRAMIN İŞLEYİŞİ

MADDE 16–Müfredat

- (1) Ortak programın müfredatı; müfredatı oluşturan ders, laboratuvar, uygulama, staj ve tez gibi etkinliklerin tanımları ve kredileri ile müfredatın A ve B Üniversiteleri arasındaki bölüşümü EK 2’de yer almaktadır.
- (2) Ortak* programı, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi gereğince toplam⁸ AKTS’den oluşmaktadır.

MADDE 17–Not sistemleri

- (1) Öğrencinin her bir dersteki akademik başarısı ile genel akademik başarısı, öğrenim gördüğü kurumun mevzuatına göre belirlenecektir.

⁶ Lisansüstü programlara ilişkin protokollerde bu madde yer almayacaktır.

⁷ Lisansüstü programlara ilişkin protokollerde bu madde yer almayacaktır.

* ön lisans, lisans, tezsiz yüksek lisans, tezli yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlilik programlarından biri yazılacaktır.

⁸ ön lisans 120, lisans 240, tezli yüksek lisans 120, tezsiz yüksek lisans 90, doktora ise toplam 240 olup, lisans programlarında her bir üniversitede 120 AKTS tamamlanacak şekilde düzenleme yapılacaktır.

- (2) Öğrencinin not dökümü, her dönem sonunda her iki kuruma da gönderilecektir.
- (3) Öğrencinin ders kredileri ve notları her bir kurumun not dökümüne karşılıklı aktarılacak ve genel not ortalaması hesaplanacaktır.
- (4) A Üniversitesinde derslerinden ve etkinliklerinden başarısız olan öğrenci, bunları A üniversitesinde ve/veya B Üniversitesinde şu şekilde telafi edebilecektir:
- (5) B Üniversitesinde derslerinden ve etkinliklerinden başarısız olan öğrenci, bunları B üniversitesinde ve/veya A Üniversitesinde şu şekilde telafi edebilecektir:
- (6) A Üniversitesinin not sistemi EK 3'te yer almaktadır.
- (7) B Üniversitesinin not sistemi EK 4'te yer almaktadır.

MADDE 18-İzinler

- (1) Ortak program öğrencisine zorunlu nedenlerle ve belgelemek koşuluyla bir yarıyıl veya bir akademik yıl izin verilebilir.
- (2) İzinde geçen süre, azami öğretim süresinden sayılmaz.
- (3) Öğrencinin öğrenim süresi boyunca kullanabileceği toplam izin süresi, normal öğretim süresinin yarısından fazla olamaz.

MADDE 19 - Disiplin hükümleri

- (1) Ortak program öğrencisi eğitim için bulunduğu Üniversitenin disiplin yönetmeliğine/düzenlemelerine tabi olacaktır.

MADDE 20 – Yatay geçiş

- (1) Lisans öğrencisi, ortak programdan aynı üniversite veya başka bir üniversite bünyesinde aynı alanda yürütülen diğer bir uluslararası ortak programa 24.04.2010 tarihli ve 27561 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, "Yükseköğretim Kurumlarında Önlisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal ile Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmelik" hükümlerine uygun olarak yatay geçiş yapabilir. (*Lisansüstü programlara yönelik protokollerde bu hüküm yerine şu ifade kullanılacaktır: Lisansüstü program öğrencisi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği hükümlerine göre yatay geçiş yapabilir.*)
- (2) Ortak programdan yurtiçindeki diğer bir programa veya yurtdışındaki programdan uluslararası programa geçiş işlemleri bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen yönetmelik hükümlerine uygun olarak yapılabilir.

BÖLÜM 6 ÇEŞİTLİ VE SON HÜKÜMLER

MADDE 21–Uygulanacak diğer hükümler

- (1) Bu Protokolde hüküm bulunmayan durumlarda Yükseköğretim Kurumlarının Yurtdışındaki Kapsama Dâhil Yükseköğretim Kurumlarıyla Ortak Eğitim ve Öğretim Programları Tesisi Hakkındaki Yönetmelik⁹, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, A ve B Üniversitelerinin kendi mevzuatları ve yükseköğretim ile ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

MADDE 22 - Süre

- (1) İşbu Protokol, Yükseköğretim Kurulu onayını izleyen akademik yıldan başlayarak yıl için geçerli olacaktır.

MADDE 23 - Sona erme

- (1) İşbu Protokol, aşağıda belirtilen sebeplerden herhangi biri nedeniyle sonlandırılabilir:
...
(Bu maddede süre bitimi veya fesih halinde uygulanması öngörülen usuller belirtilecektir.)
- (2) Herhangi bir sebeple bu Protokole son verilmesi durumunda Taraflar, mevcut öğrencilerin öğrenimlerini öngörülen tamamlanma tarihine kadar sürdürmelerine izin vereceklerdir.

MADDE 24 - Anlaşmazlıkların çözümü

- (1) Bu Protokolün yorumlanması, geliştirilmesi, değiştirilmesi, son verilmesi ve sonuçları hakkında ortaya çıkan anlaşmazlıklar, Taraflar arasında karşılıklı müzakere ve görüşmeler yoluyla dostane şekilde çözümlenecektir.
(Bu madde örnek niteliğinde olup, anlaşmazlıkların çözümüne ilişkin olarak taraflarca belirlenecek hususlar bu madde içeriğinde belirtilecektir.)

İşbu Protokol’da tarihinde, Türkçe ve dillerinde ikişer orijinal nüsha halinde ve bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır. Yorum farklılıkları olması halinde, dilindeki metin esas alınacaktır.

A Üniversitesi adına

B Üniversitesi adına

Rektör

Rektör

⁹ Lisansüstü programlar için Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği de bu kısımda belirtilecektir.

EK 1 – Ortak Programa ilişkin diploma/diploma örnekleri

EK 2 – Ortak Programın müfredatı (hangi dönemin hangi üniversitede geçirileceği belirtilmek suretiyle)

EK 3 – A Üniversitesinin not sistemi

EK 4 – B Üniversitesinin not sistemi

EK 5 - A ve B Üniversitelerinin ilgili programda mezun verdiğiine ilişkin belge